

HOLTÅLEN KOMMUNE

Helsetunet 7

7380 ÅLEN

Saksbehandler, innvalgstelefon

Inga Stamnes,

Avslag på søknad om skadefelling av kongeørn - Heståsen - Selbu kommune

Selbu kommune v/ søkte per brev den 11. juni 2026 kl. 09:43 skriftlig om tillatelse til skadefelling av kongeørn i deler av Selbu kommune. Bakgrunn for søknaden var et lam dokumentert drept av kongeørn i Selbu kommune. Statsforvalteren avslår søknaden.

Statsforvalterens vedtak

Med hjemmel i lov av 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold § 18 og § 77, jf. Forskrift av 18. mars 2005 nr. 242 om forvaltning av rovvilt § 12 avslår Statsforvalteren i Trøndelag Selbu kommune sin søknad om skadefelling av kongeørn i deler av Selbu kommune. Avslaget begrunnes med at det er stor usikkerhet om hvorvidt man klarer å felle riktig skade gjørende individ, samt at omfanget av påviste skader på dette tidspunktet ikke anses som vesentlig. Vedtaket kan påklages innen tre uker.

Søknaden

Selbu kommune søkte på vegne av skadefellingssamarbeidet i Søndre del av Trøndelag v/ Holtålen kommune, per brev datert 11.06.2026 skriftlig om tillatelse til skadefelling av en kongeørn i deler av Selbu kommune. Bakgrunn for søknad var påviste tap av et lam til kongeørn i Hersjø-Kråssådal beitelag, med antatt skadedato 09.06.2026. I søknaden vises det også til tap av lam i tidligere beitesesonger og kunnskap om kongeørn i det aktuelle området.

Avslag på søknad ble formidlet muntlig til Selbu kommune v/Marit Kjøsnes Renå den 12.06.2026 kl 12:32.

Lovgrunnlaget

Vedtaket er fattet i medhold av lov 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) §§ 18 og 77, jf. forskrift 18. mars 2005 nr. 242 om forvaltning av rovvilt (rovviltforskriften) § 12.

I rovviltforskriften § 1 (Formål) heter det: «Formålet med denne forskrift er å sikre en bærekraftig forvaltning av gaupe, jerv, bjørn, ulv og kongeørn. Innenfor en slik ramme skal forvaltningen også ivareta hensyn til næringsutnyttelse og andre samfunnsinteresser. Forvaltningen skal være differensiert slik at hensynet til ulike interesser vektlegges forskjellig i ulike områder og for de ulike rovviltarter. Forskriften skal sikre forvaltning som vektlegger forutsigbarhet og lokal medvirkning.» I § 12 i rovviltforskriften om skadefelling av kongeørn heter det: «Statsforvalteren kan gi tillatelse til felling av enkeltindivider av kongeørn som volder vesentlig skade på bufe eller tamrein, forutsatt at felling kan rettes mot bestemte individer, jf. viltlovens § 14. Vedtak om felling skal være begrenset til et bestemt område og tidsrom. Det kan knyttes vilkår til fellingstillatelsen.»

I kommentarene til § 12 i rovviltforskriften står det videre: «For felling av kongeørn er det et vilkår at andre tiltak for å forebygge skade er utprøvd i rimelig utstrekning. Kongeørn opptrer som skadevolder i mer avgrensede tidsperioder enn de andre artene, og skader kan ofte forebygges gjennom enklere tiltak. Fellingstillatelser kan gis for å stoppe en pågående skadesituasjon, men det tillates ikke felling utelukkende for å forhindre fremtidige skader som for de andre artene. Statsforvalteren kan derfor gi tillatelse til felling av enkeltindivider av kongeørn som volder vesentlig skade på bufe eller tamrein, forutsatt at felling kan rettes mot bestemte individer som volder skade. Vedtak om felling skal være begrenset til et bestemt område og tidsrom. Det kan knyttes nærmere vilkår til fellingstillatelsen, herunder at etablerte par eller voksenfugler skal være unntatt og at felling foretas av nærmere bestemte personer. Felling kan iverksettes uten hensyn til fredning, men skal følge bestemmelsene om ordinær jaktutøvelse fastsatt i medhold av viltloven.»

Prinsipper for offentlig beslutningstaking

Naturmangfoldlovens formålsbestemmelse (§ 1): «Lovens formål er at naturen med dens biologiske, landskapsmessige og geologiske mangfold og økologiske prosesser tas vare på ved bærekraftig bruk og vern, også slik at den gir grunnlag for menneskenes virksomhet, kultur, helse og trivsel, nå og i fremtiden, også som grunnlag for samisk kultur». Etter naturmangfoldlovens § 5 er det et mål at artene og deres genetiske mangfold ivaretas på lang sikt og at artene forekommer i levedyktige bestander i sine naturlige utbredelsesområder. Tiltak etter naturmangfoldloven skal imidlertid avveies mot andre viktige samfunnsinteresser, jf. § 14. En slik avveining skal ikke medføre at målet i § 5 fravikes, men at tiltaket vil kunne medføre at målet i § 5 nås på annen måte eller i annet tempo enn hvis naturmangfoldet hadde vært eneste hensynet å ta, jf. prinsippet om geografisk differensiert rovviltforvaltning.

Rovdata publiserte våren 2025 en rapport (NINA Rapport 2628) som estimerte antall hekkende par av kongeørn for perioden 2020 – 2024 i Norge. Rapporten estimerer den norske kongeørn populasjonen til 919 – 1017 okkuperte territorier i perioden 2020 – 2024, noe som er på samme nivå som estimatet på 914 – 1145 okkuperte territorier i perioden 2015 – 2019 (NINA Rapport 1858). Antall okkuperte territorier i Trøndelag ble estimert til 163 i perioden 2020 – 2024, og 155 i perioden 2015 – 2019. I og med at det er brukt andre metoder i utarbeidelsen av dette estimatet er det ikke mulig å tallfeste utviklingen fra 2004 (850 – 1200 hekkende par) og 2008 (1176 – 1454), men bestanden har de to siste femårs periodene vært forholdsvis stabile på landsbasis og i Trøndelag.

Resultatene fra 12 intensivt overvåkede områder i perioden 2015 – 2025 viser at bestanden av kongeørn er forholdsvis stabil, men at ungeproduksjonen per territorium går ned. Med bakgrunn i det vi vet om kongeørnbestanden i Norge og Trøndelag vil ikke en eventuell felling av ett individ true artens overlevelse eller det genetiske mangfoldet (jf. nml. § 5). Se årsrapportene på www.rovdata.no.

Etter naturmangfoldloven § 7 skal prinsippene i §§ 8 til 12 i naturmangfoldloven legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet. Utgangspunktet for beslutninger som kan påvirke

naturmangfoldet, er at beslutningsgrunnlaget skal være best mulig, jf. naturmangfoldlovens § 8. Per i dag er ikke overvåkingssystemet for kongeørn like godt som for de andre store rovdyrene. Det mangler et godt nok system for å registrere bestandsendringer hos kongeørn. Rovdata sin rapport (NINA Rapport 2628) er et viktig steg videre for å få gode bestandstall og tallfeste bestandsutviklingen hos kongeørn. Den intensive overvåkingen av kongeørn på 12 ulike områder er en del av det kontinuerlige arbeidet med å forbedre overvåkingen av kongeørn, noe som vil medføre at kunnskapsgrunnlaget rundt kongeørn og forvaltningen av denne vil bedres jf. prinsippet i § 8. Imidlertid gir NINA rapport 2628, samt årsrapportene fra den intensive overvåkingen et godt kunnskapsgrunnlag for å vurdere søknaden (jf. nml. § 8).

Statsforvalteren anser kunnskapsgrunnlaget som godt nok for å fatte vedtak i saken og tillegger føre-var-prinsippet i nml. § 9 liten vekt, selv om Statsforvalteren mener at bestanden av kongeørn må forvaltes med forsiktighet. Siden Statsforvalteren gir avslag på søknaden om felling av kongeørn, anses ikke bestemmelsene i §§ 10- 12 for relevante i denne sammenheng.

Statsforvalterens vurdering og konklusjon

Rovviltforskriftens § 12 gir Statsforvalteren hjemmel til å gi betinget skadefellingstillatelse på kongeørn. Imidlertid stiller denne særbestemmelsen strengere krav for å innvilge en fellingstillatelse enn hva som gjelder for de andre store rovdyrene. Forskriftens § 12 sier blant annet at fellingstillatelser kan gis for å stoppe en pågående skadesituasjon, men at det ikke er mulig å gi tillatelse kun for å forhindre fremtidig skade. En eventuell fellingstillatelse på kongeørn skal også rettes mot det bestemte individet som volder vesentlig skade.

Vurdering rundt identifisering av skadevoldende individ

Dersom Statsforvalteren skal gi fellingstillatelse på kongeørn skal fellingsforsøket rettes mot bestemte individer, jf. forskriftens § 12. Det vil alltid være svært krevende å identifisere den skadevoldende kongeørna. Selv om det blir observert ei kongeørn på kadaveret, er det ikke mulig å vite om skaden er forvoldt av akkurat denne kongeørna, eller et annet individ. Det er heller ikke mulig å vite om skaden er forvoldt av et voksent territoriehevdende individ, eller en ikke-territoriell ungfugl. Erfaringer fra satelittmerkede kongeørner i Finnmark (NINA Rapport 1023) og Fosen (NINA Rapport 2203), tilsier at ungfugl (ett år eller eldre) og eldre ikke-territoriell kongeørn streifer over store områder, slik at man ikke har noen garanti for at det skadegjørende individet fremdeles oppholder seg i området. Felling av en kongeørn vil derfor trolig ikke redusere sannsynligheten for fremtidige skader forvoldt av kongeørn i området.

Vurdering rundt skadeomfanget

Retningslinjene sier at skadeomfanget må være vesentlig. Ved tidspunkt for søknad var det et lam, med antatt skadedato 9. juni 2026 i området hvor man søker skadefelling. Et lam tilfredsstillende ikke kravet i rovviltforskriftens § 12 om at det skal være voldt vesentlig skade før en eventuell søknad om skadefellingstillatelse på kongeørn kan innvilges.

Klagerett og andre saksopplysninger

Dette vedtaket kan etter reglene i forvaltningsloven påklages innen 3 uker etter at avgjørelsen er mottatt / gjort tilgjengelig på www.miljovedtak.no. En eventuell klage rettes til Miljødirektoratet, men sendes via Statsforvalteren i Trøndelag. Klagen skal nevne det vedtak som klagen gjelder og nevne den eller de endringer som ønskes. Klagen bør begrunnes, og eventuelle opplysninger av betydning for saken bør nevnes.

Med hilsen

Line Lund Fjellvær (e.f.)
direktør
Klima- og miljøavdelingen

Inga Stamnes
seniorrådgiver
Klima- og miljøavdelingen

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen underskrift

Kopi til:

SELBU KOMMUNE

HERSJØ-KRÅSSÅDAL BEITELAG BA

Miljødirektoratet

Gjelbakken 15

Postboks 5672 Torgarden

7580

7580

7485

SELBU

SELBU

TRONDHEIM